

Силабус курсу Психологія емоційного інтелекту

Освітній ступінь: третій (доктор філософії)
Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність: 053 Психологія
Освітньо-наукова програма «Психологія»
Кількість кредитів – 3
Рік підготовки, семестр – I курс, 2 семестр
Компонент освітньої програми: обов'язкова
Дні занять: згідно з розкладом занять, ауд. 225
Консультації: Очні консультації: середа: 14.20-15.40, ауд. 228
Онлайн-консультації: у viber групі курсу кожного дня з 16-00 до 17-00
Мова викладання: українська

Керівник курсу:	Шпак Марія Мирославівна, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології розвитку та консультування
Контактні телефони викладача:	+380974457014
Е-mail викладача:	shpakmariia@gmail.com
Сторінка викладача	http://tnpu.edu.ua/faculty/psychped/shpak-mar-ya-miroslav-vna-.php?clear_cache=Y
Сторінка курсу в Moodle	https://elr.tnpu.edu.ua/course/view.php?id=3932

Анотація дисципліни

Курс «Психологія емоційного інтелекту» спрямований на теоретичну і практичну підготовку майбутніх психологів до розвитку емоційного інтелекту особистості.

Мета курсу – оволодіння здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти знаннями про сучасні теоретичні моделі, психологічні закономірності і механізми, структуру, функції, соціально-психологічні чинники та психолого-педагогічні умови розвитку емоційного інтелекту особистості, застосування набутих емоційних компетентностей у професійній діяльності та в процесі соціальної взаємодії з іншими людьми. Курс сприяє формуванню у майбутніх психологів професійно значущих якостей особистості.

Зміст дисципліни «Психологія емоційного інтелекту» розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців спеціальності 053 Психологія, норм і традицій вищої університетської освіти, а також профілю освітньо-наукової програми.

Навчальний контент

Години (лек./ сем./лаб.)	Тема	Результати навчання	Завдання
Змістовий модуль 1.			
Емоційний інтелект як психологічний феномен			
2/2/-	Тема 1. Історія становлення і вивчення феномена емоційного інтелекту	Знати історію зародження поняття про емоційний інтелект у філософсько-релігійних джерелах. Охарактеризувати уявлення про емоційний інтелект у зарубіжній психології. Аналізувати передумови становлення поняття про емоційний інтелект у вітчизняній психології. Науково-психологічно обґрунтувати концептуалізацію феномена емоційного інтелекту в сучасних вітчизняних і зарубіжних дослідженнях.	Питання Презентації
2/2/-	Тема 2. Теоретичні концепції і моделі емоційного інтелекту	Знати теоретичні моделі емоційного інтелекту: модель здібностей; модель змішаного типу; диспозиційну модель емоційного інтелекту. Обґрунтувати теоретико-методологічні підходи до вивчення емоційного інтелекту в сучасних дослідженнях українських учених. Аналізувати змістове наповнення та визначення поняття емоційного інтелекту з позицій різних методологічних підходів.	Питання Презентації Моделювання
-/2/-	Тема 3. Структурно-функціональні особливості емоційного інтелекту особистості	Знати види та структурні компоненти емоційного інтелекту. Вміти визначати здібності у структурі емоційного інтелекту. Розуміти психологічні механізми розвитку емоційного інтелекту. Охарактеризувати функції емоційного інтелекту.	Питання Презентації Тести
Змістовий модуль 2.			
Психологія розвитку емоційного інтелекту особистості			
2/-/2	Тема 4. Розвиток емоційного інтелекту в онтогенезі	Розуміти психологічну модель розвитку емоційного інтелекту в онтогенезі. Аналізувати форми, показники та рівні його розвитку. Знати психологічні особливості розвитку емоційного інтелекту у віці немовляти та ранньому віці; дошкільному віці; молодшому шкільному віці; підлітковому віці; юнацькому віці; акмеогенезі.	Питання Кейси Тести
2/-/-	Тема 5. Соціально-психологічні чинники розвитку емоційного інтелекту особистості	Знати соціально-психологічні чинники розвитку емоційного інтелекту особистості. Розуміти роль сімейного, освітнього, професійного середовища у розвитку емоційного інтелекту особистості. Вміти розвивати емоційний інтелект у процесі соціально-психологічного тренінгу.	Питання Презентації Вправи Есе

-/2/-	Тема 6. Емоційний інтелект як чинник успішного зростання та професійної діяльності фахівців (на прикладі професій соціо-номічного типу)	Розуміти роль емоційного інтелекту в забезпеченні успішної самореалізації та життєдіяльності особистості. Вміти обґрунтувати взаємозв'язок емоційного інтелекту з лідерськими здібностями особистості, успішністю міжособистісної взаємодії та спілкування. Розуміти значення емоційного інтелекту для збереження психічного здоров'я психологів; ефективності педагогічної та управлінської діяльностей.	Питання Кейси Тести
-------	---	---	---------------------------

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці	Програмні компетентності
	Загальні компетентності
ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК3	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК6	Здатність розуміти особистісне буття людини, суспільний контекст її життєдіяльності, становлення суб'єктності як стрижня її особистісної зрілості.
	Фахові компетентності
СК1	Здатність виокремлювати, систематизувати та прогнозувати актуальні психологічні проблеми, чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження.
СК5	Здатність оцінювати рівень власної фахової компетентності, саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, підвищувати професійну кваліфікацію, бути професійно мобільним.
	Програмні результати навчання
РН3	Виокремлювати, систематизувати, розв'язувати, критично осмислювати та прогнозувати значущі психологічні проблеми, формулювати і перевіряти гіпотези, визначати чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження.
РН4	Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з психології та дотичних міждисциплінарних напрямів із дотриманням норм професійної і академічної етики.
РН11	Ефективно організовувати педагогічне студентоцентроване діалогічне спілкування, проводити різні форми навчальних занять на основі використання інноваційних гуманітарних технологій.
РН12	Розробляти та удосконалювати методичні матеріали щодо психологічного супроводу освітнього процесу, надавати науково-методичну допомогу студентам.

Літературні джерела

1. Бреус Ю. Роль емоційного інтелекту в професійній діяльності керівника закладу середньої освіти : навч. посіб. Київ : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2016. 36 с.
2. Власова О. І. Психологія соціальних здібностей : структура, динаміка, чинники розвитку. Київ : ВПЦ „Київський університет”, 2005. 308 с.

3. Гоулман Д. Емоційний інтелект / пер. з англ. С.-Л. Гумецької. Харків : Віват, 2018. 512 с.
4. Дерев'янку С. П. Феноменологія емоційного інтелекту : навч.-метод. посіб. Чернігів : Видавець «Лозовий В.М.», 2016. 312 с.
5. Журавльова Л. П. Психологія емпатії : монографія. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2007. 328 с.
6. Зарицька В. В. Теоретико-методологічні основи розвитку емоційного інтелекту у контексті професійної підготовки : монографія. Запоріжжя : КПУ, 2010. 303 с.
7. Карпенко Є. В. Емоційний інтелект у дискурсі життєздійснення особистості : монографія. Дрогобич : Посвіт, 2020. 436 с.
8. Кириленко Т. С. Психологія : емоційна сфера особистості. Київ : Либідь, 2007. 256 с.
9. Матійків І. М. Тренінг емоційної компетентності : навч.-метод. посіб. Київ : Педагогічна думка, 2012. 112 с.
10. Носенко Е. Емоційний інтелект як соціально значуща інтегральна властивість особистості. *Психологія і суспільство*. 2004. № 4. С. 95–109.
11. Носенко Е. Л., Коврига Н. В. Емоційний інтелект : концептуалізація феномену, основні функції. Київ : Вища школа, 2003. 126 с.
12. Шпак М. Емоційний інтелект в контексті сучасних психологічних досліджень. *Психологія особистості*. 2011. № 1 (2). С. 282–288.
13. Шпак М. М. Психологічні особливості розвитку емоційного інтелекту в студентському віці. *Pedagogical and psychological science and education: transformation and development vectors* : collective monograph. Vol. 2. Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2021. P. 342–359.
14. Шпак М. М. Психологія розвитку емоційного інтелекту молодших школярів : монографія. Тернопіль : ТНПУ імені В. Гнатюка, 2016. 372 с.
15. Шпак М. Психологічна концепція розвитку емоційного інтелекту особистості в онтогенезі. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 12. Психологічні науки* : зб. наук. праць / за наук. ред. І. С. Булах. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2020. Вип. 10 (55). С. 125–134.
16. Bar-On R. Emotional Intelligence in Men and Women : Bar-On Emotional Quotient Inventory : Technical Manual. Toronto : Multi-Health Systems, 1997. 478 p.
17. Caruso D. R., Mayer J. D., Salovey P. Relation of an ability measure of emotional intelligence to personality. *Journal of Personality Assessment*. 2002. Vol. 79. P. 306–320.
18. Dobrovolska N., Moroz L., Shpak M., Tsekhmister Y., Vovchenko O. Motivational mechanisms of emotional intelligence development in practicing psychologists. *AD ALTA Journal of Interdisciplinary Research*. 2021. Vol. 11, Issue 2, Special Issue XXI. P. 54–59.
19. Saarni C. Development of emotional competence. New York : Guilford Press, 1999. 381 p.
20. Salovey P., Mayer J. D. Emotional intelligence. *Imagination, Cognition and Personality*. 1990. № 9. P. 185–211.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за певний вид діяльності). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише для підготовки до семінарських та лабораторних занять. Заборонено оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства.

- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом навчання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

- **Політика оцінювання.** Враховуються бали поточного і модульного (80 балів) та підсумкового оцінювання (залік – 20 балів). При цьому враховуються присутність на заняттях та активність здобувача під час занять; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання завдань. Здобувачі, які не мають академічної заборгованості за результатами поточного контролю допускаються до заліку.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Змістовий модуль 1 (теми 1-3) – усне опитування, тести, моделювання, презентації	30
Змістовий модуль 2 (теми 4-6) – усне опитування, тести, творчі завдання, кейси	30
ІНДЗ – індивідуальна письмова робота	20
Залік – тести, завдання	20
Всього	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
65-74	D	задовільно	
60-64	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Пререквізити

Ефективність засвоєння змісту дисципліни значно підвищиться, якщо здобувач попередньо опанував матеріалом таких дисциплін як: методологія науково-психологічних досліджень, статистичні методи в психологічних дослідженнях.

Формат дисципліни

Змішаний (blended) – дисципліна має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання. Blended Learning – викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційно-комунікаційні технології, інтерактивні елементи, онлайн консультування тощо.

До силабусу також готуються матеріали навчально-методичного забезпечення:

- навчальний контент (розширений план лекцій, презентації);
- тематика та зміст семінарських і лабораторних занять, ІНДЗ;
- завдання для поточного та підсумкового контролю (тести);
- електронне навчання в системі Moodle.